עלון שבועי מבית "בני אמונים"

וכל מאמיניהם

בני אמונים
פתוחים בעניית אמן
לעילוי נשמת הר' חיים בן עזיז
נרצח ה' אדרן צבי טרטר שמשון הי"ד
מסי"ת אחת העסק

פרשת חיי שרה

מאוצרות אמונים — פניני אמן ותפילה בפרשה

שידוך משמים

"הַקְרֵה נָא לְפָנַי הַיּוֹם" (כד יב)

נשאל הגאון **רבי יצחק זילברשטיין** שליט"א:

פעמים רבות אנשים נתקלים בספיקות ובלבטים בענייני שידוכים, ומתוך כך משהים את השידוך עד שיקבלו 'אות משמים' המרמז להם כי זהו זיווגם האמיתי, כפי שביקש וקיבל אליעזר עבד אברהם. האם מותר לנהוג כך?

השיב על פי מעשה שסיפר **רבי משה אהרן שטרן** זצ"ל - המשגיח דקמניץ:

"בתקופת השידוכים הסתייעתי רבות בסבי הצדיק רבי יעקב יוסף הרמן זצ"ל. כאשר הגעתי למצב שהייתי צריך להכריע לכאן או לכאן, נקט סבי פעולה נדירה; הוא שם פעמיו אל הכותל המערבי והתפלל מעומק ליבו שיישלח לו משמים רמז שיסייע בידו להכריע בשאלת השידוך. עודו מתפלל, ולפתע התעופפה למולו פיסת נייר ונחתה למרגלותיו. כשהתכופף להגביהה בחנין כי היה זה דף מסידור תפילה, שבו הופיע הפסוק הנאמר בסדר הנחת התפילין: 'וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים' (הושע ב כא). אך למותר לציין כי בו ביום נסגר השידוך לחיים ולשלום".

הנה לנו דוגמה חיה בת ימינו לכך שבקשה אמיתית הבוקעת ממעמקי הלב יכולה להביא לתוצאות שכאלו.

'מה' יצא הדבר' עמ' 149

תפילת אליעזר נענתה מיד

"וַיְהִי הוּא טֶרֶם כִּלָּה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת" (כד טו)

פירש הרה"ק **רבי משה חיים אפרים מסדילקוב**:

במסכת תענית (כה ב) קבעה הגמרא כלל בעניין תפילת הציבור, כי אם נענתה תפילת הציבור מיד לאחר שסיימה - שבח הוא לציבור שמיהר הקדוש ברוך הוא למלא מבוקשם. לפי זה ניתן להסביר כי זאת אשר העידה התורה על אליעזר עבד אברהם: "וַיְהִי הוּא טֶרֶם כִּלָּה לְדַבֵּר" - ומיד נענה: "וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת".

'דגל מחנה אפרים'

הברכה מקדשת את המאכל

"וַתְּכַל לְהַשְׁקֹתוֹ וַתֹּאמֶר גַּם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב" (כד יט)

ביאר **רבי שמאי גינזבורג**:

הדגישה התורה כי רבקה לא נתנה לגמלים מהמים שנותרו בכדו של אליעזר אלא שאבה בעבורם במיוחד. זאת עשתה לאור דברי הפוסקים (כף החיים יור"ד קעז ס"ק רז) שאסור לתת לבהמה או לגוי משיירי מאכל שבירך עליו ישראל, משום כבוד הברכה.

'אמרי שמאי'

שכר הברכה "עֲשָׂרָה זָהָב"

"וַיִּקַּח הָאִישׁ נֶזֶם זָהָב בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל יָדֶיהָ עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם" (כד כב)

בספרו 'אור זרוע' (כיסוי הדם שצט) הביא **רבנו יצחק מוינה** בשם רבו רבי יהודה החסיד, כי אליעזר לא נתן לרבקה את שני הצמידים לשם מתנה בעלמא, כי אם כתשלום על כך שבזכותה זכה לברך את ה' (להלן פסי כז): "בָּרוּךְ ה' אֱלֹקֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם". זאת משום שלימדו אברהם רבו כי שוויה של ברכה הוא עשרה זהובים, ולפיכך נתן לה שני צמידים שיחדיו: "עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם". ואכן, פסוק זה הוא המקור לדין המבואר בגמרא (ב"ק צא ב ובתוס' שם ד"ה וחייבו) כי שוויה של ברכה הינו עשרה זהובים.

הוסיף וכתב ה'**תורת חיים**' (שם ע"א) כי מקורו של דין זה הינו במעשהו של אליעזר, ולכן דייקו חכמים והעמידו את שוויה של ברכה דווקא על 'עשרה זהובים', ולא 'דינרים' או 'סלעים', שהרי אף אליעזר נתן לרבקה 'עשרה זהב' בשכר על הברכה.

בכך ביאר ה'תורת חיים' את הכתוב בתהלים (פד יא): "כִּי טוֹב יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלָף בָּחַרְתִּי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹקַי..." - כאשר שוהה האדם בחצרות בית ה' זוכה לברך מאה ברכות ששוויין הכולל הוא אלף זהובים. וכך אמר דוד: אף אם יציעו לי אלף זהובים - שכר מאה הברכות שאברך בבית ה', "בָּחַרְתִּי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹקַי" ולקבל את השכר העצום המובטח לי בעולם הבא.

יש להוסיף על דברי ה'תורת חיים', כי אף שגם בביתו יכול האדם לצבור מאה ברכות, מכל מקום דייק דוד בלשונו: "בָּחַרְתִּי הִסְתּוֹפֵף **בְּבֵית אֱלֹקַי**" - ששם מצויים אנשים שיענו אמן אחר ברכותיו כמבואר בש"ך (חו"מ שפב ז) כי שכר עשרה זהובים ניתן דווקא על ברכה הנענית באמן. רמז לכך הוא שראשי תיבות של הפסוק: "כִּי טוֹב יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלָף בָּחַרְתִּי הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹקַי" הינם בגימטרייה צ"א כגימטרייה של אמן.

סגולת הזכרת הייחוד הקדוש

"וַיֹּאמֶר בַּת מִי אַתְּ הַגִּידִי נָא לִי" (כד כג)

"נָא לִי" בגימטרייה 'אמן'; האריך אליעזר בדיבורו, לפי שרצה להזכיר את הייחוד הקדוש הכלול בתיבת 'אמן' בשעה שעסק בזיווגו של יצחק, כדי שהדבר יסייע בידו.

'בית ישראל' [לרצ"ה מזידטשויב]

אין להתפלל במקום טומאה

"וַיֹּאמֶר בּוֹא בְּרוּךְ ה' לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבָּיִת" (כד לא)

"וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבָּיִת' - מעבודת אלילים" (רש"י).

פירש **רבי פנחס הלוי הורביץ** בעל ה'הפלאה':

משהבחין לבן כי אליעזר עומד בעיצומו של תפילה (כמפורש לעיל פסי כז) הבין כי נמנע מלהכינכס לביתו מחשש שיש בו עבודה זרה, כפי שפסק ה'שולחן ערוך' (או"ח צד ט וראה מג"א שם יג), שאסור להתפלל במלון של עובדי כוכבים מפני הטומאה המצויה בו.

בשל כך אמר לו: "לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ"? והרי "וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבָּיִת" - מעבודה זרה, וממילא מוטב שתתפלל בתוכו, כפסק ה'שולחן ערוך' (שם צ ה): "לא יתפלל במקום פרוץ כמו בשדה, מפני שכשהוא במקום צניעות חלה עליו אימת מלך וליבו נשבר".

'פנים יפות'

איסור השתחוויה על גבי אבן משכית

"וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת דִּבְרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה לַה'" (כד נב)

לעיל (פסי כו) נאמר: "וַיִּקֹּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַה'", מפני מה נוספה בפסוק שלפנינו המילה 'אַרְצָה'?

פירש ה'**משך חכמה**':

הלכה היא (ראה משנ"ב קלא מ) שאסור להשתחוות על רצפת אבנים אפילו לשם שמים, ככתוב (ויקרא כו א): "וְאֶבֶן מַשְׂכִּית לֹא תִתְּנוּ בְּאַרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת עָלֶיהָ", אלא אם כן יש דבר החוצץ בין המשתחווה לקרקע. לפיכך, בפסוק שלפנינו שהשתחווה אליעזר בבית לבן טרחה התורה לפרש שהשתחווה 'אַרְצָה' - על גבי העפר ולא על רצפת האבנים. לעומת זאת לעיל שהשתחווה ליד המעיין, שהוא מקום פתוח ובלתי מרוצף, לא הוצרכה התורה לציין זאת.

יצחק התפלל בין האילנות

"וַיֵּצֵא יִצְחָק לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה לִפְנוֹת עָרֶב" (כד סג)

"'לָשׂוּחַ' - לשון תפלה, כמו (תהילים קב א): 'יְשׂפֹּךְ שִׂיחוֹ'" (רש"י).

במסכת ברכות (לד ב) אמר רב כהנא: "חציף עלי מאן דמצלי בבקתא" [עזות פנים היא בעיניי - להתפלל בשדה], ובתוספות שם (ד"ה חציף) תמהו על כך שהרי בכתוב שלפנינו מבואר שיצחק התפלל בשדה?

יישב **רבנו הב"ח**:

לפיכך דייקה התורה וכתבה: "וַיֵּצֵא יִצְחָק לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה" ולא "להתפלל בשדה", כדי להבהיר שיצחק לא התפלל במקום פרוץ ללא מחיצות, אלא נעמד לתפילה בין השיחים והאילנות.

'בית חדש' או"ח צ

כדי לזכות לבן כ'יצחק' יש להתפלל מעומק הלב

"וַיִּסַּף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וּשְׁמָהּ קְטוּרָה; וַתֵּלֶד לוֹ אֶת זִמְרָן וְאֶת יָקְשָׁן וְאֶת מְדָן וְאֶת מִדְיָן וְאֶת יִשְׁבָּק וְאֶת שׁוּחַ" (כה א-ב)

מעשה באברך יקר שלאחר שנים ארוכות שהתפלל בהן כדי לזכות לבנים, זכה להיוושע בדבר ישועה ורחמים. כאשר הגיע לבשר זאת לרבו בעל 'שפת אמת' מגור, נפלטה השאלה מפיו כמאליה: "מדוע אחרים מתפללים ונושעים מיד, ואילו אני נזקקתי לתפילות כה רבות בטרם נושעתי?"

השיבו הרבי בחריפותו: "ומה לך כי תתמה על כך? הלוא אף בתורה הקדושה מצינו כן; הנה אברהם אבינו התפלל משך שנים רבות כדי לזכות ביצחק. והנה, לאחר פטירת שרה, אף שכבר היה זקן מופלג, שב והתחתן עם קטורה ומיד נולדו לו שישה בנים. אין לנו אלא ליישב ולומר כי לבנים כ'זמרן', 'יקשן' וכו' ניתן לזכות בקלות, אולם כדי לזכות בבן כ'יצחק' יש צורך בתפילות חוזרות ונשנות..."

'יגדיל תורה'

תענה אמונים הארות בסדר התפילה

קריאת שמע הקדמה (ד)

קבלת עול מלכות שמים בכל יום

כבר הקדמנו במאמרים קודמים כי מהותה של מצוות קריאת שמע הינה קבלת עול מלכות שמים והכרזה על ייחוד ה' (ע"פ ספר החינוך מצוה תכ).

במדרש (דב"ר פ ב) דרשו על הכתוב (תהלים עג כה): "מִי לִי בַּשָּׁמָיִם וְעִמְּךָ לֹא חָפַצְתִּי בָאָרֶץ", כי בשעת מתן תורה פתח הקדוש ברוך הוא את כל הרקיעים כדי להודיע לישראל שאין אלו-ה אחר מלבדו. ואכן, מיד אמרה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא: "מִי לִי בַּשָּׁמָיִם" - חוץ מכבודך, וכשם שאין לי בשמים אלא אתה, כך לא חפצתי באחר בארץ, אלא נכנסת אני בכל יום לבתי כנסיות ומעידה עליך ואומרת: "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד".

אף הקדוש ברוך הוא השיב להם כגמולם הטוב, כמבואר בגמרא בברכות (ו א): "אמר להם הקדוש ברוך הוא: 'אתם עשיתוני חטיבה אחת בעולם, ואני אעשה אתכם חטיבה אחת בעולם... שנאמר (דה"י א יז כא): 'וּמִי כְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ'".

יש להבין, מפני מה עלינו לעשות זאת פעמיים בכל יום ויום, וכי לא די בכך שנעשה זאת פעם אחת בחיינו?

יתירה מזאת, בגמרא בברכות (סג ב) מבואר: "פתח רבי יהודה בכבוד תורה ודרש: 'הַסְכֵּת וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נִהְיֵיתָ לְעָם' (דברים כז ט). וכי אותו היום נתנה תורה לישראל, והלא אותו יום סוף ארבעים שנה היה? אלא ללמדך שחביבה תורה על לומדיה בכל יום ויום - כיום שנתנה מהר סיני. אמר רבי תנחום בריה דרב חייא איש כפר עכו, תדע, שהרי אדם קורא קריאת שמע שחרית וערבית, וערב אחד אינו קורא - **דומה כמי שלא קרא קריאת שמע מעולם**".

כך הסביר זאת הרמח"ל ב'דרך ה'' (ח"ד פ"ד): "הבורא יתברך שמו, הנה הוא מלך על כל בריותיו. ופירוש עניין זה הוא, כי אמנם אמיתת מציאותו יתברך הוא דבר בלתי נתלה בזולתו כלל ובלתי מתייחס לזולתו... ואולם רצה בטובו וחסדו, להשפיל כביכול בענוותו את רום כבודו ולהיות מתייחס אל נבראיו, אף על פי שבאמת אין להם יחס עמו כלל. ורצה להיות להם במדרגת 'מלך אל עם', שיחשב להם לראש ולמנהיג, ולהתכבד כביכול בם כמלך שמתכבד בעמו, וכעניין שנאמר (משלי יד כח): 'בְּרֹב עָם הַדְרַת מֶלֶךְ'. ובבחינה זו נקראהו 'מלכו של עולם'. והנה בבחינה זו הוא נחשב לנו לראש ומתכבד בנו, וגם אנחנו חייבים לעבוד עבודתו ולישמע אליו לכל אשר יצוה, כמלך בעמו.

ואולם בבחינה זו גם כן חייבים אנו להכירו בכל יום ולקיים מלכותו עלינו ולהשתעבד אליו לגזירותיו כעבדים אל מלכם. וזה נקרא קבלת עול מלכות שמים. ונכלל עניינה בפסוק זה של 'שמע ישראל', דהיינו ההודאה בדבר זה שהוא מלך מלכי המלכים, מולך בכל בריותיו העליונים והתחתונים, וקיבול עול מלכותו והשתעבד אליו".

סדר הפרשיות

בגמרא (ברכות יד א) הסבירו את סדר פרשיות קריאת שמע כך: "למה קדמה פרשת 'שמע' ל'והיה אם שמוע'? אלא כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים ואחר כך יקבל עול מצות, 'והיה' ל'ויאמר', ש'והיה' נוהג בין ביום ובין בלילה, 'ויאמר' אינו נוהג אלא ביום בלבד".

הסבא מקעלם המשיל זאת לחולה אנוש שלרפואתו נצרך הרופא להכאיב לו עד מוות; אם חכם הוא, ישכיל להפנים אל ליבו כי הרופא דורש אך ורק את טובתו, ואז יקל עליו לקבל מידיו את הייסורים, כי כבר השיב אל ליבו כי הרופא אינו עושה זאת משנאתו, אלא מרוב אהבתו. אך אם הוא סכל, יילחם עם הרופא, והרופא המחויב לרפאו ייאלץ להכאיב לו יותר, וכך גם תרחק רפואתו.

אף בעניין המצוות כך הוא: המצוות נועדו כדי לתקן את נשמתנו, אלא שבין המצוות ישנן כאלו הקשות מאוד לקיום. על כן המליצו לנו חכמים לקבל עלינו תחילה עול מלכות שמים, כלומר - להפנים כי הבורא יתברך חפץ אך ורק להיטיב לנו, וכך יקל עלינו לקבל את עול המצוות, שאם לא כן יצטרך הבורא לייסרנו כדי שנקיימן, וכך נפסיד בכפליים ('כתבי הסבא מקעלם' ימים נוראים ח).

סדר קריאת שמע כנגד עשרת הדיברות

ה'משנה ברורה' (או"ח סא ב) הביא בשם 'אליה רבה' שהביא בשם ה'כלבו' ע"פ דברי הירושלמי שבקריאת שמע יש עשרה עניינים המקבילים לעשרת הדיברות, וצריך האדם להתבונן בכך באמירת קריאת שמע, כדי שלא לעבור חלילה על אחד מהם:

א. 'ה' אלוקינו' - כנגד 'אנכי ה''; ב. 'ה' אחד' - כנגד 'לא יהיה לך'; ג. 'ואהבת' - כנגד 'לא תשא את שם ה' אלוקיך לשוא', שהרי האוהב את המלך לא יישבע בשמו לשקר; ד. 'על מזוזות ביתך' - ולא בית חברך, כנגד 'לא תחמד'; ה. 'ואספת דגנך' - ולא דגן חברך, כנגד 'לא תגנב'; ו. 'ואבדתם מהרה' - כנגד 'לא תרצח', שכן דין ההורג להיהרג; ז. 'למען ירבו ימיכם' - כנגד 'כבד את אביך', שאריכות ימים היא שכרה של מצווה זאת; ח. 'ולא תתורו... ואחרי עיניכם' - כנגד 'לא תנאף'; ט. 'למען תזכרו... את כל מצות'' - כנגד 'זכור את יום השבת', שכן שקולה שבת כנגד כל התורה; י. 'אני ה' אלקיכם' - כנגד 'לא תענה ברעך עד שקר'.

ה'באר היטב' (שם) הוסיף שאם עבר האדם חלילה על אחד מהם, יקבל על עצמו את אותו הדיבר מחדש באמירתו בסדר קריאת שמע.

מעשה אמונים סיפור שבועי על אמן ותפילה

עוד אמן אחת...

ההיסטוריה היהודית עמוסת הניסיונות והצרות נפגשה עשרות פעמים בתהליך ומכירה אותו על בוריו: בכל פעם שבניה עומדים מול קושי או מכאוב הם מפשפשים במעשיהם ומחפשים אחר מצווה שזקוקה לחיזוק, או גדר הלכה שנפרץ. לפעמים, חסרה מצווה אחת להטות את הכף ולמנוע מאסון כבד לפרוץ, כפי שאירע בקוריץ שבאוקראינה לפני כמאתיים שנה:

לגאון הקדוש רבי פנחס מקוריץ זיע"א היה בן ושמו מאיר'ל. ילד מיוחד היה, פיקח ומלא חן, מצטיין בלימודיו ובעל מידות נאצלות, שהיה לשמחת כל רואיו ומכיריו. רבי פנחס התפאר בו, והוא הסב לו מלוא הכף נחת.

לימים, פרצה בסביבות העיירה קוריץ מגפה איומה שהשתוללה והפילה חללים רבים. בתי הכנסת התמלאו מתפללים ביום ובלילה, ובכיותיהם קרעו לבבות. אך כמו וננעלו שערי רחמים, והמגפה גברה והתחזקה מיום ליום ואין מושיע.

מיהרו היהודים האומללים תושבי הסביבה, באו לקוריץ אל רבי פנחס והתחננו בשיברון לב: "הושיעה רבי! הלוא דברך נשמע בשמים, צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים! חוס ורחם עלינו, רבי, ועורר נא רחמים עליונים עלינו, על נשותינו ועל טפינו, לבלתי תת למשחית לבוא בפתחינו!"

נכמרו רחמיו של רבי פנחס, נתעטף ועמד בתפילה והרעיד עליונים ותחתונים בשופכו צקון לחשו לפני ריבון העולמים. אולם, לשווא. גזר הדין האיום נשאר, ולהט החרב המתהפכת המשיכה להפיל חללים.

או אז פתח רבי פנחס את ארון הקודש והכריז במעמד כל העדה: "ריבונו של עולם! בן יש לי, מאיר'ל, החביב עלי כאישון עיני. נותן אני לך אותו במתנה גמורה! קחהו מאיתי, ובלבד שיהיה קרבן כפרה בעבור כלל ישראל!"

תפילתו של רבי פנחס התקבלה, והמגפה פסקה כליל... וכצפור, בו ביום חלה ילדו מאיר'ל אנושות.

מהומה פרצה בקוריץ. הלא מאיר'ל הוא הבן-יקיר של הצדיק; ילד שעשועיו, תקוותו וממשיך מורשתו. הייתכן כי ייאסף אל עמיו?

נחפזו הכול לשוב לביתו של הצדיק, ופרצו בבכיות וזעקות שפילחו את האוויר ועלו עד לב השמים: "לא, צדיק וקדוש! לא ולא! איננו חפצים בקרבנך הגדול! אנו מעדיפים את האור הגדול, את מאיר'ל, שכוכבו עתיד לדרוך ולהאיר לכולנו!"

כה הוסיפו לצעוק ולהתייפח, עד כי נכמרו רחמי רבי פנחס, ניגש אל ארון הקודש פעם נוספת, טמן ראשו בין ספרי התורה וקרא: "ריבונו של עולם! גלוי וידוע לפניך שנתתי את בני מאיר'ל במתנה גמורה ובלב שלם לכפר על בני ישראל, ואכן קרבני התקבל לפניך והמגפה נעצרה. אך דא עקא והיהודים מסרבים לוותר על מאיר'ל שלי, ועתה איני יודע להשית עצה בנפשי; מה אעשה?"

חלפו כמה רגעי דומיה. ראשו של הצדיק היה רכון בין הספרים הקדושים, ודמעות גלשו מעיניו הטהורות.

הקהל העצום שהתאסף בבית המדרש, ציפה בדריכות ובחרדה להתרחשויות: האם חיי מאיר'ל יטו את הכף ואז תשוב, חלילה, המגפה ותכה ביהודי העיירה השבורים?...

ולפתע התנשא ראשו עטור השיבה של רבי פנחס, והוא הכריז בקול:

"מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך וירפא את החולה יהודה מאיר... בתוך שאר חולי ישראל, ונאמר אמן".

קול 'אמן' רבתי נשמע מפי כל הקהל העצום. הקול הגדול הרעיש והרעיד את אמות הספים בבית הכנסת, ודומה היה כי קירותיו נעים כנוע עצי היער. קול האמן העוצמתי נשמע בכל העיירה, טיפס למרום, בקע דלתי שמים וקרע שחקים ממעל - וראו זה פלא:

החל מאותו הרגע החל מאיר'ל להבריא! אף המגפה, לאחר שכבר נעצרה, לא שבה עוד. ויהי לפלא!

('ישיבת חכמי לובלין' ח"א עמ' כ"ח)

shay עיצובים

"בני אמונים" ת.ד. 102 בני ברק | פקס. 08-9746102 | מייל. 9139191@gmail.com | ניתן לקבל עלון זה במייל מידי שבוע